

R o z d z i a ł 5.

Przepisy końcowe.

§ 42. Do wojewódzkich i powiatowych (miejskich) komisji odznaczeń państwowych stosuje się odpowiednio przepisy § 5 uchwały nr 38 Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1954 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagrodzenia za udział w posiedzeniach (Monitor Polski Nr A-30, poz. 442).

§ 43. Tracą moc:

- 1) uchwała Rady Państwa z dnia 29 marca 1950 r. określająca skład wojewódzkich komisji odznaczeniowych,
- 2) uchwała Rady Państwa z dnia 17 maja 1951 r. w sprawie trybu przedstawiania wniosków o odznaczenia oraz wrę-

czania odznaczeń nadawanych przez Radę Państwa (Monitor Polski Nr A—57, poz. 756),

- 3) uchwała Rady Państwa z dnia 12 maja 1954 r. — Statut „Medalu 10-lecia Polski Ludowej” (Monitor Polski Nr A—45, poz. 636),
- 4) uchwała Rady Państwa z dnia 18 października 1956 r. — Statut medalu „Za waszą wolność i naszą” (Monitor Polski Nr 86, poz. 997),
- 5) uchwała Rady Państwa z dnia 1 lutego 1957 r. — Statut „Wielkopolskiego Krzyża Powstańczego” (Monitor Polski Nr 13, poz. 91).

§ 44. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

121

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 29 lutego 1960 r.

w sprawie ustalenia wykazu organizacji uprawnionych do przedstawiania Radzie Państwa wniosków o nadanie orderów i odznaczeń.

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 10, poz. 66) w związku z § 21 ust. 1 pkt 1 uchwały Rady Państwa z dnia 29 lutego 1960 r. w sprawie orderów i odznaczeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 120) Rada Państwa ustala:

§ 1. Naczelne władze niżej wymienionych organizacji uprawnione są do przedstawiania Radzie Państwa wniosków o nadanie orderów i odznaczeń:

1. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza,
2. Zjednoczone Stronnictwo Ludowe,
3. Stronnictwo Demokratyczne,
4. Zrzeszenie Związków Zawodowych (Centralna Rada Związków Zawodowych),
5. Polska Akademia Nauk,
6. Liga Kobiet,
7. Związek Młodzieży Socjalistycznej,

8. Związek Młodzieży Wiejskiej,
9. Związek Bojowników o Wolność i Demokrację,
10. Związek Harcerstwa Polskiego,
11. Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej,
12. Centralny Związek Kółek Rolniczych,
13. Krajowa Rada Spółdzielczości Produkcyjnej,
14. Naczelna Organizacja Techniczna,
15. Centralny Związek Spółdzielczy,
16. Centrala Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”,
17. Związek Spółdzielni Spożywców „Społem”,
18. Centralny Związek Spółdzielczości Pracy,
19. Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

122

INSTRUKCJA KANCELARII RADY PAŃSTWA

z dnia 29 lutego 1960 r.

w sprawie sposobu noszenia orderów i odznaczeń.

Na podstawie § 41 uchwały Rady Państwa z dnia 29 lutego 1960 r. w sprawie orderów i odznaczeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 120) stanowi się:

§ 1. Ordery i odznaczenia, z wyjątkiem wymienionych w § 3—6, nosi się na lewej stronie piersi, z prawa na lewo, w następującej kolejności:

ordery — Budowniczych Polski Ludowej, Krzyża Grunwaldu I klasy, Sztandaru Pracy I klasy, Krzyża Grunwaldu II klasy, Sztandaru Pracy II klasy, Krzyża Grunwaldu III klasy, Virtuti Militari III klasy, Odrodzenia Polski IV klasy, Virtuti Militari IV klasy, Odrodzenia Polski V klasy, Virtuti Militari V klasy; odznaczenia — Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Walecznych, Złoty Medal „Zasłużonym na Polu Chwały”, Krzyż Partyzancki, Medal „Za waszą wolność i naszą”, Śląski Krzyż Powstańczy, Wielkopolski Krzyż Powstańczy, Srebrny Krzyż Zasługi,

Srebrny Medal „Zasłużonym na Polu Chwały”, Brązowy Krzyż Zasługi, Brązowy Medal „Zasłużonym na Polu Chwały”, „Medal za Warszawę 1939—1945”, „Medal za Odrę, Nyse, Bałtyk”, „Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 r.”, Medal „Za ofiarność i odwagę”, Złoty Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Srebrny Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Brązowy Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Medal „Za długoletnie pożycie małżeńskie”.

§ 2. Ordery i odznaczenia wymienione w § 1 nosi się w następujący sposób:

- wstążki orderów i odznaczeń powinny mieć 60—65 mm długości,
- pojedynczy bądź pierwszy order lub odznaczenie nosi się na ubiorze z kołnierzem wykładanym ponad górną kieszeńią, przy czym wstążkę podkłada się do połowy pod klapę; na ubiorze z kołnierzem zapi-

nany pod szyję wstążkę umieszcza się w odległości około 4 cm od linii zapięcia guzików,

- górny skraj wstążek powinien tworzyć linię poziomą,
- od 2 do 4 orderów lub odznaczeń nosi się w jednym rzędzie, bez przerw między wstążkami,
- ponad 4 ordery lub odznaczenia nosi się w jednym rzędzie, tak aby zajęły szerokość 4 wstążek umieszczonych obok siebie, przy czym wstążkę drugiego i kolejnych orderów lub odznaczeń podkłada się częściowo pod wstążkę poprzedniego orderu lub odznaczenia,
- większą liczbę orderów lub odznaczeń nosi się w dwóch lub w trzech rzędach,
- rzędy orderów lub odznaczeń umieszcza się w ten sposób, aby górny rząd krył wstążki dolnego rzędu w całości, a odznaki dolnego rzędu do połowy.

§ 3. Ordery Odrodzenia Polski I klasy i Virtuti Militari I klasy nosi się w następujący sposób:

- wielką wstęgę nakłada się przez prawe ramię do lewego boku w ten sposób, by kokarda znajdowała się na wysokości lewego biodra,
- krzyż zawieszają u dołu węzła utworzonego ze zwiazanych w kokardę końców wstęgi,
- gwiazdę orderową nosi się pośrodku lewej strony piersi, poniżej innych orderów i odznaczeń.

§ 4. 1. Ordery Odrodzenia Polski II i III klasy oraz Virtuti Militari II klasy nosi się w następujący sposób:

- na ubiorze z kołnierzem wykładanym wstęgę zakłada się pod kołnierz koszuli, tak aby krzyż zawieszony był poniżej węzła krawatu,
- na ubiorze z kołnierzem zapinanym pod szyję wstęgę zakłada się pod kołnierz, tak aby krzyż zawieszony był pod nasadą kołnierza,
- gwiazdę orderową orderu Odrodzenia Polski II klasy nosi się pośrodku lewej strony piersi, poniżej innych orderów i odznaczeń.

2. Na sukni damskiej nosi się krzyże orderów wymienionych w ust. 1 zawieszane na kokardzie upiętej ze wstęgi orderowej; kokardę umieszcza się wysoko na lewej stronie piersi.

§ 5. Zamiast pełnych odznak orderów Odrodzenia Polski I i II klasy i Virtuti Militari I klasy można nosić jedynie gwiazdy orderowe.

§ 6. „Medal 10-lecia Polski Ludowej” nosi się na prawej stronie piersi.

§ 7. Zamiast orderów i odznaczeń można nosić miniatury, baretki, rozetki oraz wstążeczki.

§ 8. 1. Miniatury orderów i odznaczeń o średnicy 15—17 mm nosi się na wstążeczkach długości 20—25 mm i szerokości 11—13 mm na lewej stronie piersi (na klapie ubioru z kołnierzem wykładanym), z prawa na lewo w następującej kolejności: miniatury orderów — Budowniczych Polski Ludowej, Odrodzenia Polski I klasy, Virtuti Militari I klasy, Krzyża Grunwaldu I klasy, Sztandaru Pracy I klasy, Odrodzenia Polski II klasy, Virtuti Militari II klasy, Krzyża Grunwaldu II klasy, Sztandaru Pracy II klasy, Odrodzenia Polski III klasy, Krzyża Grunwaldu III klasy, Virtuti Militari III klasy, Odrodzenia Polski IV klasy, Virtuti Militari IV klasy, Odrodzenia Polski V klasy, Virtuti Militari V klasy; miniatury odznaczeń — w kolejności ustalonej w § 1 dla noszenia odznaczeń, z tym że miniatura „Medalu 10-lecia Polski Ludowej” zajmuje w kolejności noszenia miejsce po miniaturze Brązowego Medalu „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”.

2. Klasy I do IV orderu Odrodzenia Polski oraz klasy I i II orderu Virtuti Militari oznacza się na wstążeczkach miniatur za pomocą rozetek określonych w § 10 ust. 2.

3. Miniatury można nosić również na emaliowanej imitacji wstążeczek, o długości 15—17 mm.

§ 9. Nie nosi się miniatur jednocześnie z tymi orderami i odznaczeniami, które są noszone na lewej stronie piersi.

§ 10. 1. Baretki sporządza się ze wstążki przepisanej dla danego rodzaju orderu lub odznaczenia. Długość baretki równa się szerokości wstążki; długość baretki wyższych klas orderów Odrodzenia Polski i Virtuti Militari równa się szerokości wstążki przepisanej dla V klasy tych orderów. Szerokość baretki wynosi 8 mm. Baretki nakłada się na podkładkę sukieną lub aksamitną koloru czarnego, względnie na podkładkę metalową. Podkładka baretki powinna być o 2 mm dłuższa i szersza od samej baretki.

2. Wyższe klasy orderów oznacza się na baretce przez założenie pośrodku niej rozetki w kolorach wstążki orderowej; średnica rozetki wynosi 5 do 8 mm. W klasie IV zakłada się rozetkę bezpośrednio na baretce, w klasie III orderów Odrodzenia Polski i Virtuti Militari — na podkładce z galonika srebrnego, w klasie II orderów Odrodzenia Polski, Virtuti Militari i Krzyża Grunwaldu — na podkładce z galonika w połowie srebrnego, w połowie złotego, w klasie I — na podkładce z galonika złotego.

3. Wyższe stopnie odznaczeń oznacza się przez założenie pośrodku baretki, pionowo, wąskiego galonika złotego lub srebrnego, zależnie od stopnia odznaczenia.

4. Baretkę „Medalu 10-lecia Polski Ludowej” sporządza się z czerwonej wstążki szerokości 37 mm

§ 11. Baretki nosi się na lewej stronie piersi, w kolejności ustalonej dla noszenia miniatur, z prawa na lewo — w następujący sposób:

- pojedynczą bądź pierwszą baretkę nosi się na ubiorze z kołnierzem wykładanym ponad górną kieszeń, przy czym podkłada się baretkę do połowy pod klapę; na ubiorze z kołnierzem zapinanym pod szyję baretkę umieszcza się w odległości około 4 cm od linii zapięcia guzików,
- od 2 do 4 baretki nosi się w jednym rzędzie obok siebie, bez przerw między baretkami,
- powyżej 4 baretki nosi się w dwóch lub więcej rzędach bezpośrednio jeden pod drugim, w każdym rzędzie po cztery baretki, przy czym w rzędzie dolnym — przy ilości mniejszej niż cztery — nosi się baretki w ten sposób, aby znajdowały się pod środkiem bezpośrodkowego rzędu górnego.

§ 12. Łącznie z baretkami można nosić na lewej stronie piersi jeden order lub odznaczenie; w tym przypadku umieszcza się order lub odznaczenie przed baretkami, a w poszczególnych rzędach nosi się tylko po 3 baretki.

§ 13. 1. Order Budowniczych Polski Ludowej oraz wyższe klasy pozostałych orderów można markować za pomocą rozetek, noszonych w dziurce lewej klapy ubioru z kołnierzem wykładanym.

2. Rozetkę orderu Budowniczych Polski Ludowej w kolorach wstążki tego orderu, o średnicy 5 do 8 mm, nosi się na podkładce ze złotego galonika. Rozetki wyższych klas pozostałych orderów określa przepis § 10 ust. 2.

3. Jednocześnie nosi się tylko jedną rozetkę.

§ 14. 1. Ordery Sztandaru Pracy II klasy, Krzyża Grunwaldu III klasy, Odrodzenia Polski V klasy i Virtuti Militari

tari V klasy oraz odznaczenia można markować za pomocą wstążeczek w kolorach odpowiadających wstążce przepisanej dla danego rodzaju orderu lub odznaczenia; wstążeczkę, o szerokości 4 mm, przewleka się przez dziurkę lewej kłapy ubioru z wykładanym kołnierzem w ten sposób, aby końce wstążeczki były umocowane na wewnętrznej stronie kłapy.

2. Nie nosi się jednocześnie więcej niż 2 wstążeczek.

3. Wstążeczki można nosić jednocześnie z rozetką lub miniaturami innych orderów.

§ 15. Ordery i odznaczenia państw obcych nosi się w sposób określony w przepisach tych państw, po orderach i odznaczeniach polskich.

§ 16. Orderów i odznaczeń oraz ich miniatur, barettek, rozetek i wstążeczek nie nosi się na ubiorach ochronnych.

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

123

INSTRUKCJA KANCELARII RADY PAŃSTWA

z dnia 29 lutego 1960 r.

w sprawie sporządzania wniosków o nadanie orderów i odznaczeń oraz w sprawie nadsyłania zawiadomień o wręczeniu nadanych orderów i odznaczeń.

Na podstawie § 32 ust. 2 i 3 oraz § 38 uchwały Rady Państwa z dnia 29 lutego 1960 r. w sprawie orderów i odznaczeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 120) ustala się:

1. Wniosek o nadanie orderu lub odznaczenia powinien być sporządzony na znormalizowanym formularzu według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji.

2. Rubryki 1 do 10 formularza należy wypełnić na podstawie akt personalnych osoby, której wniosek dotyczy, oraz na podstawie innych posiadanych o niej wiadomości.

3. W rubryce 10 formularza należy podać nie tylko ordery i odznaczenia, lecz również odznaki (np. „Przodownika Pracy”, „Racjonalizatora Produkcji”, „Przodującego Kolejarza”, „Wzorowego Kierowcy” itp.). W rubryce tej należy również w miarę możliwości podać ordery i odznaczenia nadane w okresie międzywojennym.

4. Odpowiedzi negatywne powinny być wyrażone słownie, np. w rubryce 5: „nie pracuje”, w rubryce 6: „nie”, w rubryce 8: „nie odbywał”, w rubryce 9: „nie karany”, w rubryce 10: „nie posiada”.

5. Formularz wniosku należy wypełnić w miarę możliwości pismem maszynowym; skreślenia i poprawki powinny być omówione. Organy posiadające pieczęć urzędową powinny ją przyłożyć w przeznaczonych dla nich rubrykach formularza.

6. Wniosek przesyła się do Kancelarii Rady Państwa w jednym egzemplarzu.

7. Do wniosków w ilości przewyższającej 10 należy załączyć ich zbiorcze zestawienie sporządzone pismem maszynowym, jednostronnie, w 7 egzemplarzach.

W nagłówku zestawienia należy określić organ przedstawiający wnioski oraz zamierzony termin wręczenia orderów i odznaczeń.

Po lewej stronie zestawienia należy podać nazwisko, imię, imię ojca i rok urodzenia każdej osoby proponowanej do odznaczenia, po prawej zaś zajmowane przez nią stanowisko i miejsce pracy (rubryka 5 formularza), uzasadnienie wniosku (rubryka 13 formularza) oraz posiadane przez daną osobę ordery, odznaczenia i odznaki, ze wskazaniem daty (roku) ich nadania (rubryka 10 formularza).

Zestawienie należy sporządzić według poszczególnych rodzajów orderów i odznaczeń, a w ramach danego orderu lub odznaczenia (klasy, stopnia) — w porządku alfabetycznym. Poszczególne grupy orderów i odznaczeń (klas, stopni) należy oddzielić odpowiednim napisem; dla przykładu:

ORDER SZTANDARU PRACY I KLASY

1. Abramowski Jerzy
s. Stefana, ur. w 1896 r.

2. Korzeniowska Janina
c. Karola, ur. w 1905 r.

KRZYŻ KOMANDORSKI Z GWIAZDĄ ORDERU ODRODZENIA POLSKI

3. Burchacki Stanisław
s. Stanisława, ur. w 1904 r.

ORDER SZTANDARU PRACY II KLASY

4. Wrębiak Piotr
s. Andrzeja, ur. w 1918 r.

KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

5. Bracki Władysław
s. Antoniego, ur. w 1914 r.

itd.

Numeracja poszczególnych pozycji zestawienia powinna być ciągła, poprzez wszystkie grupy orderów i odznaczeń.

Pierwszy egzemplarz zestawienia podpisuje organ przedstawiający wnioski Radzie Państwa.

8. Organ, któremu wydano ordery i odznaczenia w celu ich wręczenia, obowiązany jest zawiadomić o dokonanych wręczeniu Kancelarię Rady Państwa. Zawiadomienie powinno nastąpić w ciągu 2 tygodni od dnia wręczenia według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej instrukcji.

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki